

2015-12-21

Finansdepartementet
Remiss Fi2015/04727/S2

103 33 Stockholm

Anna Holmberg
anna.holmberg@skogsindustrierna.org
08-762 72 44
072-722 72 44

Remissyttrande från Skogsindustrierna angående betänkandet Energiskatt på el – En översyn av det nuvarande systemet

Skogsindustrierna tackar för möjligheten att ge synpunkter på betänkandet och lämnar följande remissyttrande.

SAMMANFATTNING

Skogsindustrierna anser:

- Att energiskatten på el är en viktig faktor för att skapa den konkurrenskraft som behövs för att skogsnäringen ska ges möjlighet att driva tillväxt i världens bioekonomi
- Att betänkandet visar på en väl genomförd utredning, men att följande ändringar bör göras:
 - Att gränsen för elanvändning för att bli frivilligt skattskyldig helt tas bort eller om detta inte anses möjligt sänks till 5 GWh/år
 - Att produktionsenheter inom samma organisationsnummer ska tillåtas addera ihop elanvändning vid sina enheter för att kollektivt nå upp till gränsen (om en sådan anses nödvändig)
 - Att uppdelningen mellan el för tillverkningsprocessen och annan elanvändning på samma fabriksområde tas bort
 - Att ansvaret för att ta ut energiskatt på el flyttas från elsäljaren till elnätsföretaget (i de fall där en verksamhet inte är frivilligt skattskyldig)
- Att skogsindustrirepresentanter måste ges möjlighet att aktivt delta i en eventuell framtida utredning om definition av ”industriell verksamhet”
- Att om regeringen väljer att gå emot betänkandets förslag och behålla Norrlandsskatten får detta inte innebära att skattesatsen höjs för skogsindustrin
- Att betänkandet uttrycker sig olyckligt om förhållande mellan elanvändning och energieffektivisering

Skogsindustrierna är branschorganisationen för massa-, pappers- och den trämekaniska industrin. Skogsindustrierna företräder ett 50-tal massa- och pappersbruk i sammanlagt i ett 20-tal koncerner/företag och cirka 120 sågverk i ett 60-tal koncerner/företag, samt ett 40-tal företag med nära anknytning till massa-, pappers-, eller trävarutillverkning. Inom Skogsindustrierna ingår verksamheten Svenskt Trä och sekretariatet för Biolnnovation. Skogsnäringen sysselsätter cirka 70 000 personer och exporterade för 124 miljarder kronor 2014.

ENERGISKATTEN VIKTIG FAKTOR FÖR ATT SKOGSNÄRINGEN SKA GES MÖJLIGHET ATT DRIVA TILLVÄXT I VÄRLDENS BIOEKONOMI

Med välskötta skogar och en skogsindustri av världsklass som grund har Skogsindustrierna ställt upp en offensiv vision: att skogsnäringen driver tillväxt i världens bioekonomi. En bioekonomi utgår från förnybara råvarukällor, som används på ett hållbart sätt. Bioekonomin bidrar därmed till att bryta dagens fossilbaserade ekonomi och till att uppnå EU:s och Sveriges klimatpolitiska målsättningar.

De biobaserade produkter Skogsindustriernas medlemsföretag redan idag tillverkar – trävaror, massa och papper – kommer att bli basen under åtskilliga år framöver. För att framtidssatsningar ska kunna finansieras, bland annat vad gäller nya biobaserade produkter, krävs det en politik, som leder till att företagens internationella konkurrenskraft i realtid upprätthålls och helst även stärks. Energiskatten på el är en parameter, som definierar denna konkurrenskraft. Utformningen av detaljerna avseende energiskatt på el måste därför bidra till att skogsindustrin ges realistiska möjligheter att skapa tillväxt i världens bioekonomi.

BETÄNKANDET VISAR PÅ EN VÄL GENOMFÖRD UTREDNING

Skogsindustrierna anser att betänkandet visar på en väl genomförd utredning, där effekter och konsekvenser med olika modeller för energiskatt på el analyserats på ett förtroendegivande sätt. Vi ser det som speciellt berömvärt att utredningen så konsekvent försökt – och oftast lyckats – kvantifiera effekter och konsekvenser i monetära termer.

Skogsindustrierna tycker det är positivt att utredningen under arbetets gång haft en fortlöpande dialog och välkomnat inspel från oss som branschorganisation och från våra medlemsföretag. Vi hade dock uppskattat om utredningen utvärderat vårt förslag om att debitering av elskatt bör flyttas från elhandlaren till elnätsbolaget (för ytterligare förklaring se sid 5).

GRÄNSEN FÖR ATT BLI FRIVILLIGT SKATTSKYLDIG BÖR TAS BORT ELLER SÄNKAS

Betänkandets förslag berör alla Skogsindustrierna medlemsföretag. Dessa utgörs av:

- Ett 50-tal massa- och pappersbruk i sammanlagt ett 20-tal koncerner/företag
- Cirka 120 sågverk i ett 60-tal koncerner/företag
- Ett 40-tal företag med nära anknytning till massa-, pappers-, eller trävarutillverkning

Skogsindustrierna anser i första hand att gränsen för att bli skattskyldig helt bör tas bort, eftersom detta skulle uppmuntra fler verksamheter – av alla storlekar - att bli skattskyldiga. Om regeringen anser att det inte är möjligt att helt ta bort gränsen, vill Skogsindustrierna istället att den sänks till 5 GWh/år.

Massa- och pappersbruken är generellt stora elanvändare och många av dem – men inte alla – är redan skattskyldiga. Det är idag färre än fem bruk, som inte klarar den föreslagna gränsen om 20 GWh/år. Dessa mindre bruk skulle dock alla klara en sänkt gräns till 5 GWh/år. Massa- och pappersbruken verkar i mycket hög grad på globala marknader med den internationella konkurrens det innebär.

Sågverken är mindre elanvändare och endast enstaka är redan idag skattskyldiga. Den föreslagna gränsen på 20 GWh/år skulle innebära att endast ett begränsat antal ytterligare sågverk skulle kunna bli frivilligt skattskyldiga. Vid en sänkt gräns till 5 GWh/år skulle betydligt fler kunna komma med, men det kommer fortfarande att finnas många mindre sågverk som inte heller klarar denna gräns. Alla sågverk antas dock klara gränsen för kvartalsvis återbetalning på 250 MWh/år. Sågverken verkar i hög grad på globala marknader med hög exportandel.

Frågan om huruvida en verksamhet kan vara frivilligt skattskyldig eller inte får inte reduceras till en fråga om vad som är praktiskt möjligt för Skatteverket att administrera. Istället måste fokus ligga på vad som ger bästa förutsättningar för företagen att upprätthålla sin globala konkurrenskraft. Om en verksamhet inte kan bli skattskyldig, utan hänvisas till återbetalning, kan detta få en förödande effekt på kassaflödet.

Om vi antar en elanvändning på 18 GWh/år, vilket är en hög siffra för ett enskilt sågverk men också svår att nå för flera sågverkskoncerner, skulle effekten på kassaflödet bli följande med betänkandets förslag:

Vid skatt på 0,5 öre/kWh: Total skatt (kr/år)	90 000
Vid skatt på 29,4 öre/kWh: Total skatt (kr/år)	5 292 000
Påverkan på kassaflöde (kr/år)	-5 202 000
Påverkan på kassaflöde (kr/kvartal)	-1 300 500

En initial försämring av kassaflödet med 1,3 miljoner kronor under det första kvartalet skulle kunna vara oerhört svårt för den här typen av verksamhet att hantera.

ELANVÄNDNING INOM SAMMA ORGANISATIONSNUMMER BÖR FÅ ADDERAS IHOP

Bland Skogsindustriernas medlemsföretag varierar organisationsformen. En del företag har alla sina anläggningar samlade under ett organisationsnummer, medan andra har valt att arbeta med flera nummer. Inom ett organisationsnummer finns i princip oftast mer än en uttagpunkt för el.

När beredningen föreslår möjligheten till frivillig skattskyldighet är det inte explicit specificerat för vilken typ av förbrukande enhet detta ska gälla. Skogsindustrierna har dock antagit att skattskyldigheten ska gälla per organisationsnummer.

Om Skogsindustriernas slutsats inte är korrekt och skattskyldigheten istället ska vara per uttagpunkt föreslår vi att en förenkling görs. Om en gräns anses nödvändig hävdar vi att det ska vara möjligt att inom ett organisationsnummer addera elanvändning i flera uttagpunkter för att kollektivet ska nå upp till gränsen.

Förslaget är framförallt relevant för sågverksbranschen, där det finns flera koncerner som har en blandning mellan större och mindre anläggningar. Om en gräns appliceras strikt per uttagpunkt skulle detta kunna innebära att vissa anläggningar i en koncern kan bli frivilligt skattskyldiga medan andra hänvisas till återbetalningsalternativet. Belastningen på kassaflöde kommer därför att kunna slå snett mellan anläggningar, vilket vore olyckligt.

TA BORT UPPDELNINGEN MELLAN EL FÖR TILLVERKNINGS- PROCESSEN OCH ANNAN ELANVÄNDNING I SAMMA ANLÄGGNING

Idag gäller att den el som används för tillverkningsprocessen i industriell verksamhet beskattas med 0,5 öre/kWh, medan den del som används utanför själva tillverkningsprocessen, men ändå i eller i närheten av samma process, beskattas med 29,4 öre/kWh. Detta innebär i realiteten att el, som används för att driva en motor på en pappersmaskin eller en fläkt i en virkestork, har den lägre skattesatsen. Samtidigt har den el, som behövs för belysning i det lager där färdiga pappersrullar ställs upp i väntan på leverans eller den el som går åt till mikrovågsugnen i

personalrummet på sågverket, den högre skattesatsen. Trots att alla elanvändade delar av företagets verksamhet behövs för att få helheten att fungera beskattas de olika.

För att kunna göra uppdelningen mellan el för tillverkningsprocessen och annan elanvändning måste Skogsindustriernas medlemsföretag idag lägga ner en hel del administrativa resurser. Det handlar antingen om att direkt mäta hur fördelningen ser ut, vilket många gånger är mycket svårare än det låter, eftersom elmatningen kommer från ett ställe och går ut till flera användande positioner. Mer ofta handlar det om att göra en kvalificerad uppskattning, vilken ska kunna motiveras utifall att en skatterevisor ifrågasätter den.

Skogsindustrierna tycker det är olyckligt att betänkandet inte tog tillfället i akt att föreslå att uppdelningen ska upphöra. Vi föreslår att all el som används inom samma lokalisering eller tillverkande område ska beskattas med den lägsta skattesatsen om 0,5 öre/kWh.

ANSVARET FÖR ATT TA UT ENERGISKATT PÅ EL BÖR FLYTTAS TILL ELNÄTSFÖRETAGET

För närvarande är det elhandlaren, som fungerar som mellanhand mellan Skatteverket och elkonsumenten i fråga om energiskatt på el. Elhandlaren måste säkerställa att rätt skattesats tas ut. Om en köpare byter elhandlare, vilket kan vara av intresse för att till exempel kunna åtnjuta ett bättre pris, innebär det per automatik en hel del administration innan den nya elhandlaren känner sig trygg om vilken skattesats som ska användas. Denna ökade administration finns även om den köpande parten är skattskyldig, eftersom då kräver elhandlaren ett intyg om detta, vilket ska utvärderas och så småningom godkännas.

Enligt Skogsindustriernas vetskap är det enbart Sverige bland de nordiska länderna, som har ett upplägg, där elhandlaren sköter beskattningen. I flera andra länder ligger ansvaret istället på elnätsbolaget. Eftersom det senare har monopol på distribution i sitt område sitter den köpande parten ”fast” i sin relation med nätbolaget, vilket gäller även om elhandlare byts.

På ett tidigt stadium i utredningen delgav Skogsindustrierna sin åsikt om att ansvaret för att debitera elskatt bör flyttas från elhandlaren till elnätsföretaget i det fall frivillig skattskyldighet inte gäller. Ett tungt vägande argument för detta är att uppnå en nordisk harmonisering, vilket politiskt eftersträvas inom mycket annat som har med elmarknaden och dess funktion att göra.

Vi kan tyvärr inte se att utredningen utvärderat vårt förslag, vilket vi tycker är olyckligt. Istället uppges att utredningen bedömt att en direktkontakt mellan Skatteverket och skattskyldig behöver etableras för att EU-rättens krav ska kunna uppfyllas. Vi hade gärna sett ett resonemang om huruvida dessa krav skulle ha kunnat vara kompatibla med vårt förslag.

SKOGSINDUSTRIN MÅSTE GES MÖJLIGHET ATT AKTIVT DELTA I EN FRAMTIDA UTREDNING OM DEFINITION AV "INDUSTRIELL VERKSAMHET"

Betänkandet föreslår att begreppet "industriell verksamhet" bör ses över, men förklarar också att det arbetet skulle ha varit för omfattande för att rymmas inom ramen för utredningen.

Om regeringen väljer att starta en utredning om hur begreppet ska definieras, så vill Skogsindustrierna ges möjlighet att aktivt delta i det arbetet.

OM NORRLANDSSKATTEN BEHÅLLS FÅR DET INTE INNEBÄRA ATT SKATTEN ISTÄLLET HÖJS FÖR SKOGSINDUSTRIN

Betänkandet föreslår att skattenedsättningen i vissa kommuner i norra Sverige, den så kallade Norrlandsskatten på 19,4 öre/kWh, slopas. I samband med att betänkandet överlämnades uttalade dock regeringen att det inte är aktuellt att följa betänkandets förslag att slopa Norrlandsskatten förrän alternativa lösningar har hittats. Regeringen meddelade också att man noggrant ska undersöka vilka alternativa utformningar av nedsatt elskatt, som är möjliga inom ramen för EU-reglerna¹.

Tabell 19.1 på sid 355 i betänkandet visar de offentligfinansiella effekterna av utredningens förslag. Totalen landar på ett nettotillskott till statskassan på knappt 1 miljard kronor per år. Det är två faktorer som primärt bidrar på plussidan i beräkningen, nämligen borttagandet av Norrlandsskatten och införandet av återbetalningsgräns på 12 000 kr. Den största minusposten i kalkylen är att datorhallar får lägsta skattesatsen om 0,5 öre/kWh.

Om Norrlandsskatten istället behålls, så som regeringen indikerat, kommer kalkylen istället att landa på ett nettotillskott till statskassan på 331 miljoner kronor per år.

Om regeringen väljer att behålla Norrlandsskatten vill Skogsindustrierna mycket tydligt poängtera att detta absolut inte får tas som ursäkt för att höja skatten för våra medlemsföretag. Tabell 19.1 visar mycket tydligt att det inte behövs ur ett offentligfinansiellt perspektiv. Tvärtom anser Skogsindustrierna att regeringen istället bör sikta på att nå en +/-0-effekt för statskassan genom att sänka återbetalningsgränsen från den föreslagna 12 000 kronor till cirka 7 000 kr.

¹ <http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/10/betankandet-energiskatt-pa-el-overlamnat-idag/>

BETÄNKANDET UTTRYCKER SIG OLYCKLIGT OM FÖRHÅLLET MELLAN ELANVÄNDNING OCH ENERGIEFFEKTIVISERING

På två ställen i betänkandet uttrycker sig författarna olyckligt om förhållandet mellan elanvändning och energieffektivisering:

- I kapitel 14.2.1, sid 292 anges att en ökad elanvändning inte är gynnsamt ur ett energieffektiviseringsperspektiv
- I kapitel 14.3.3, sid 312 anges att företagen arbetar med att minska elförbrukningen genom energieffektivisering

Skogsindustrierna anser att dessa två textexempel riskerar att missleda läsaren till att tro att elanvändning är dåligt och per se bör hållas nere. Eftersom våra medlemmars processer är elintensiva är användning av el fundamentärt. Det är inte användningen i absoluta tal som är det intressant, utan den specifika elanvändningen, det vill säga använd mängd el i kWh per producerat ton. Sedan sent 1990-tal har specifik elanvändning för produktion av papper och kartong i Sverige stadigt minskat².

El är en effektiv energibärare, bättre än till exempel fossila bränslen såsom olja och gas. När våra medlemsföretag energieffektiviserar kan detta innebära att de konverterar delar av sina verksamheter från att gå från fossilt till att istället gå på el. Detta kan gälla till exempel truckar för logistikhantering och mindre torkugnar. Sådana konverteringar leder till högre energieffektivitet, men kommer per definition att höja användningen av el.

Stockholm

2015-12-21

För Skogsindustrierna

Anna Holmberg
Energidirektör

²<http://www.skogsindustrierna.org/branschen/branschfakta/branschstatistik/branschstatistik/energi/specifik-elforbrukning>